

เทศน์เช้า วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแก อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม สัจธรรมนะ เวลาสัจธรรม ถ้าพระพุทธรักษาสอน เรื่องอริยสัจ สอนทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค แต่เราแสวงหากัน เราแสวงหาสัจธรรมอันนี้ ถ้า แสวงหาสัจธรรมอันนี้ มันก็ต้องมีทาน ศีล ภาวนา

คำว่า “เรื่องของท่านๆ” การเสียสละ เสียสละเพื่ออะไร เสียสละเพื่อให้หัวใจมีจิตใจเป็น สาธารณะไง ถ้าจิตใจเป็นสาธารณะ จิตใจจะฟังเหตุฟังผล ถ้าจิตใจไม่เป็นสาธารณะ จิตใจเห็น แก่ตัว ต้องฝึกหัดเสียสละทาน เสียสละทานเพื่ออะไรละ เสียสละทานเพื่อหัวใจดวงนั้น ใจ

เวลาเราทำบุญกุศลนะ เราทำบุญกุศลเพื่อใคร เราทำบุญกุศลเพื่อหัวใจของเราละ ทำบุญ กุศลเพื่อเราๆ แต่เวลาเราสละออกไป ผู้ที่ได้รับ เห็นไหม ผู้ที่เสียสละออกไป เขาได้รับส่วนบุญ ส่วนกุศล ได้รับปัจจัยเครื่องอาศัยจากเรา เขาจะมีความสุข ความสงบ ความระงับของเขา ถ้าการ กระทำของเขามันจะมีบารมี

คำว่า “มีบารมี” คนไปไหนก็แล้วแต่ถ้ามีจิตใจที่เป็นสาธารณะ ไปที่ไหนมีแต่คนนับหน้า ถือตา คนไหนที่เป็นคนตระหนี่ถี่เหนียว คนที่เห็นแก่ตัว ไปไหนมีแต่คนรังเกียจ ความรังเกียจ อย่างนั้น นี่ไง สร้างอำนาจบาตรบารมีไง เราจะเสียสละ เสียสละเพื่อหัวใจดวงนี้ ถ้าเสียสละเพื่อ หัวใจดวงนี้ คนที่ฉลาดเขาทำของเขาด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เขาทำของเขาด้วยหัวใจของเขา นี่ เรื่องของท่าน

เรื่องของศีล เรื่องของศีลคือความปกติของใจ ถ้าใจเป็นปกติ ใจเป็นปกติทำสิ่งใดมันก็มี หลักมีเกณฑ์ ใจของเรามันวอกแวกวอแวของเรา ใจของเรามันเห็นแก่ตัวตลอดเวลา

เวลาทาน ศีล ภาวนา เวลาภาวนาขึ้นมา เราภาวนาเพื่อใคร เวลาเราภาวนา คนที่จะเห็นสัจ ธรรม คนที่เห็นสัจธรรม คนที่เห็นความทุกข์ทางโลก ถ้าความทุกข์ทางโลกมันมีความทุกข์ความ ยากอย่างนั้น ความทุกข์ความยากอย่างนั้นมันเป็นความทุกข์ประจำโลกไง เราเกิดมากับโลกเขา

นะ เราเกิดมา เรามีเวรมีกรรมเราถึงต้องเกิด เราปฏิเสธการเกิดไม่ได้ ถ้าเราปฏิเสธการเกิด ใครๆ ก็ไม่อยากจะเกิดทั้งนั้นนะ ใครๆ ก็อยากจะไปนิพพาน ใครๆ ก็อยากจะสิ้นจากทุกข์ไปทั้งนั้นนะ แต่มันเป็นผลของเวรของกรรมไง ผลของเวรของกรรมมีการกระทำมา

การเกิด เราเกิดมาแล้วเป็นญาติกันโดยธรรมชาติ เกิดมาแล้วเสมอภาคกันโดยมีปากมีท้องเสมอ กันไง เรามีชีวิตเสมอ กัน เรามีความทุกข์ความยากในใจเสมอ กัน แต่ความทุกข์ความยากที่มันกดคั้นในใจ ที่มันมีมากมีน้อยมันอยู่ที่อำนาจวาสนาของคน อำนาจวาสนาของคน ถ้ามีอำนาจวาสนาของคน เกิดมาแล้วเห็นภัยในวัฏสงสาร อยู่กับโลกมันเป็นความทุกข์ประจำโลกไง พอความทุกข์ประจำโลก เราแสวงหาของเรา การแสวงหาของเรา ทาน ศีล ภาวนา ใจ

ถ้าเราจะภาวนาของเรา จิตใจมันต้องประเสริฐ ถ้าจิตใจไม่ประเสริฐ ประเสริฐเพราะอะไร ประเสริฐขึ้นมา คนทำบุญกุศล คนทำความดีของเขาก็เพื่อความดีของเขาใช้ไหม ใ้ฉันี่เราทำความดีของเรา ความดีของเราทำไมมันทุกข์มันยากขนาดนี้ล่ะ เคนจงกรม นั่งสมาธิภาวนานะ

คนที่บวชใหม่ๆ เวลาออกธุดงค์เข้าป่าเข้าเขาไป เวลาเข้าไปมันมีความหวาดระแวงทั้งนั้นนะ มันไปหวาดระแวงเพื่ออะไรล่ะ เราเข้าไปทำไมล่ะ คูสิ คนกลัวผีๆ กลัวผีแล้วเราเข้าไปทำไมป่าช้าล่ะ เราเข้าไปป่าช้าเพื่อแสวงหาตัวตนของเราไง ถ้าแสวงหาตัวตนของเรา ถ้าเราทำความเข้าใจของเราเข้ามาได้ ทาน ศีล ภาวนา ถ้าทาน ศีล ภาวนา เป็นสัจจะจะเป็นความจริง เวลาเป็นอริยสัจ

พระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด อย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย แล้วธรรมมันคืออะไรล่ะ ธรรมมันเป็นอย่างไรล่ะ เวลาธรรมเป็นอย่างไร มันก็ศึกษาพระไตรปิฎก ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ “ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ” อวดรู้อวดเก่งว่าตัวเองรู้ ตัวเองเก่งใจ ธรรมะเป็นธรรมชาติมันก็แปรปรวนไปไง ว่าความจำได้ๆ เดี่ยวก็ลืม ศึกษา ก็ไปเปิดหนังสือดูบททวนใจ นี่ไง ถ้ามันเป็นเพราะมันเป็นสามัญสำนึกใจ มันเป็นสัญชาตญาณของคนใจ

แต่เวลาจะทำความจริงๆ ขึ้นมาล่ะ ถ้าความจริงขึ้นมา ถ้าจิตมันเป็นสมาธิ สมาธิคือตัวมันเป็นสมาธิ ไม่ใช่ชื่อสมาธิ สมาธิเป็นชื่อของมัน เวลาเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญามันถอดมันถอน

ขึ้นมา ปัญญามันเกิดขึ้นมา เกิดภาวนามยปัญญา มันสำรอกมันคายกิเลสออกไปเป็นชั้นเป็นตอน ขึ้นไปได้อย่างไร มันเห็นๆ ต่อหน้า ยถาภูตฺ ญาณทสฺสนํ

ยถาภูตฺ เห็นกิเลสมันตายต่อหน้า แล้วยังเกิดญาณทัสสนะรู้เห็นไปอย่างนั้นนะ เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด จงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด นี่คือสังฆธรรมไง เราแสวงหาสิ่งนี้กัน ถ้าแสวงหาสิ่งนี้ นี่เป็นหัวใจใจ ถ้าหัวใจแล้วมันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นมาจากไหน เกิดขึ้นมาจากความขยันหมั่นเพียรของเราไง เกิดขึ้นมาจากสติปัญญาของเรา ถ้าเรามีสติปัญญารู้อขึ้นมา เราจะทำของเรา ถ้าเรามีสติปัญญารู้อขึ้นมา มันพอใจจะทำ ใครจะอยากทุกข้ออยากยกล่ะ

มนุษย์เราจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ แต่ความเพียรนี้ต้องเป็นความเพียรที่ถูกต้องดีงามนะ เป็นสัมมาทิฐิรู้ความเห็นที่ถูกต้องดีงาม ถ้าเป็นความเพียร ความเพียรอัตตกิลมถานุโยค ความเพียรแล้วมันไม่ได้สิ่งใดตอบแทนไง ถ้าไม่ได้สิ่งใดตอบแทนมันก็เป็นความฝึกฝนอันนั้นไปเท่านั้น ถ้ามันเป็นความฝึกฝนอันนั้นไป ถ้าฝึกฝนอันนั้นไป ถ้ามันชอบ มันความเห็นไปด้วยมันก็เป็นจรตนิสัย มันก็ออกนอกกลุ่มนอกร้างไป แต่ถ้ามันติดแต่ความสุขของตน ติดตัวตนของตน มันก็ว่าตัวเองดีตัวเองเก่งอยู่คนเดียวเท่านั้นแหละ แต่ถ้ามันเป็นความจริง มัชฌิมาปฏิปทาเป็นความสมควร เป็นความจริง

ความจริงคืออะไร ความจริงคือธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีปัจจัยสี่ ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล ผู้ที่ปฏิบัติมันไม่เกิดมรรคในหัวใจ เกิดมรรคคือศีล สมาธิ ปัญญามันไม่เกิดขึ้นมา เวลาธรรมเกิดขึ้นมา ธรรมจักรๆ จักรที่มันหมุนๆ ที่ปัญญามันหมุน

ปัญญาอย่างเรานี้ปัญญาฝึกฝนนะ ปัญญาที่เราฝึกฝนขึ้นมามันเป็นสัญชาตญาณนะ มันต้องมีสติ ต้องมีการวิเคราะห์ห้วิจัยขึ้นมามันจะเกิดเขาวนปัญญาขึ้นมา เวลาปัญญาเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา ถ้าจิตมันสงบแล้วน้อมไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันน้อมไปมันเห็นของมัน ถ้ามันเห็นของมัน เวลามันเห็นของมันแล้ว คุณิ เวลาธรรมจักร สังฆธรรม

โลกเรานี้เป็นกงจักร กงจักรมันทำลายไปทั้งนั้นนะ มันทำลายชีวิตคนไปทั้งนั้นนะ แล้วธรรมจักรๆ ธรรมจักรมันไม่ทำลายชีวิตคนนะ มันทำลายกิเลสๆ ถ้ามันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นมาอย่างไรล่ะ ถ้ามันเกิดขึ้นมา ถ้ามันไม่มีเหตุมีผล มันจะเชื่อไหม ถ้าไม่มีเหตุมีผล มันจะมีการ

กระทำใหม่ ถ้ามีการกระทำ นี่ไง ในหัวใจมันมีการกระทำอันนี้ขึ้นมาไง ถ้ามีการกระทำอันนี้ นี่ ใจ มันถึงต้องแสวงหาใจ

เวลาพูดถึงอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค สัจจะเป็นความจริงๆ ใจ เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เวลาเราเกิดมาก็มีพ่อแม่เป็นที่พึ่ง มีชาติมีตระกูลเป็นที่พึ่ง เจ็บปวดสิ่งใดมาก็กลับไปครอบครัวยุติธรรมของเรา ครอบครัวยุติธรรมประโลม เราก็มีครอบครัวเป็นที่พึ่ง เราก็มีพ่อแม่เป็นที่พึ่ง ทั้งนั้นนะ พ่อแม่เป็นที่พึ่ง คุณสิ มันก็ได้ปลอบประโลมกันเท่านั้นนะ แต่เวลามันมีธรรมเป็นที่พึ่งๆ เรื่อยมั่วแ่มั่วใสตลอดเวลา เราจะเจอวิกฤติอย่างไร จะเจอสภาพแบบใดนะ มันเป็นของมัน อย่างนี้ ถ้ามันมีเวรมีกรรมนะ

ถ้ามีสติปัญญา คลื่นลมจะรุนแรงขนาดไหน จะซัดเข้าหาหัวใจเราขนาดไหน เราก็มีสติปัญญาสามารถแยกแยะได้ เรามีสติปัญญา นี่เรามีธรรมเป็นที่พึ่ง เรามีสติปัญญาเป็นปัจจุบัน เราเนี่ย มันจะโหมมาขนาดไหน มันจะโหมมาขนาดไหนให้มันโหมเข้ามาเถอะ เรามีสติปัญญาแยกแยะได้ เรามีสติปัญญาของเราแยกแยะได้ เราแยกแยะได้ ถ้ามันแยกแยะ เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งๆ แล้วธรรมอันนี้มาจากไหนละ

มันก็เกิดจากเราเริ่มต้นมานี้แหละ มาวัดมาวา มาวัดมาวาก็มาทำทานของเรานะ มาเสียสละของเรานะ มาพัฒนาหัวใจของเรา นั่นคือระดับของท่าน เวลามาวัดมาวาแล้วได้ฟังธรรมๆ เราให้ธรรมเป็นทานๆ ธรรมเป็นทานก็เตือนเรานี้แหละ

เวลาหลวงตาท่านเทศน์ ท่านบอกว่าท่านเทศน์ตั้งแต่ตัวท่านเป็นต้นไปเลย ท่านเทศน์จนถึงตัวท่านเองด้วย เพราะท่านก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง มนุษย์คนหนึ่งแล้วมีศรัทธาความเชื่อมาบวชเป็นพระในพระพุทธศาสนา แล้วท่านก็ขวนขวายของท่านๆ ท่านรู้เล่ห์เหลี่ยมของมัน ท่านรู้เรื่องกิเลสของมันใจ

เวลาเราจะสอนคนอื่นๆ สอนเก่งไปหมดเลยสอนคนอื่นนะ ไม่รู้จักตัวเองเลย ไม่รู้จักสติปัญญาของตนเองเลย ไม่รู้ถึงสามัญญ์สำนึกว่ามันเป็นอย่างไรมันเป็นอย่างไรเลย แต่ครูบาอาจารย์ท่านบอกเวลาท่านเทศน์ว่า การที่ท่านเริ่มต้นจากตัวท่านไปใจ เพราะท่านล้มลุกคลุกคลานมาก่อน ท่านเห็นภัยของมันใจ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เริ่มต้นใหม่ๆ มันหนาแน่น มันไม่มีทางออกเลย ไปทางไหนมันมีติดบอดไปหมดเลย แต่เวลาศึกษามาแล้วรู้ เก่งหมดคนนะ เวลาทำจริงๆ มันไปไม่รอดสักคนหนึ่ง แต่เวลาจะไปรอดขึ้นมาอีก “ไม่ได้ อัดตกลมถานุโยคลำบากเกินไป”

ไม่ลำบากเกินไปจะกำราบหัวใจได้หรือ ไม่ลำบากเกินไปจะเอากิเลสในใจให้อยู่หมัดได้ หรือ ให้อีกิเลสในใจที่มันครอบงำอยู่ที่นี่ ถ้าไม่เข้มแข็ง ไม่จริงจังของมัน จะเอามันอยู่ไหม ถ้าเอามันอยู่ได้ ทำความสงบของใจได้ นี่สัมมาสมาธิ ท่านถึงมีความสงบระงับขึ้นมา ฝึกฝนๆ ฝึกฝนขึ้นมา

เวลาท่านเทศนาว่าการ ท่านสอนใจ วิปัสสนาอ่อนๆ ฝึกหัดหัวใจของเรา วิปัสสนาอ่อนๆ ให้อันเกิดเถอะ เราเกิดความสงบของใจขึ้นมาเราก็มีความสุขพอสมควรอยู่แล้ว เวลาเกิดปัญญาขึ้นมา เวลาเราเตรียมพร้อม เตรียมความพร้อม ของเรา เราทำอาหารของเรา เราหาวัตถุดิบมาพร้อมหมดแล้ว ถ้าเราไม่ทำให้มันเป็นอาหารขึ้นมามันก็น่าเสียไป เวลาสติ สมาธิ เราแสวงหามาเกือบเป็นเกือบตาย แต่เวลามันจะเสฟขึ้นมามันก็ต้องเสฟด้วยปัญญา มันด้วยความสมดุลของมรรค ถ้าความสมดุลของมรรค เราฝึกฝนๆ ทำอาหารไม่เป็นก็หัดทำให้มันเป็น พอเป็นขึ้นมาแล้วจะให้มันประหยัคมัธยัสถ์ขึ้นมา แล้วเวลาทำให้เป็น อาหารมันจะมีรสมีชาติ อาหารมันจะมีคุณภาพ มันถึงจะได้วัตถุดิบที่สดใหม่ วัตถุดิบที่สดใหม่จะทำอาหารให้มีรสเลิศ

ศีล สมาธิที่มันสดใหม่ๆ สดๆ ใหม่ๆ เป็นปัจจุบัน มันสดๆ ร้อนๆ แล้วมันประกอบเป็นอาหารขึ้นมามันจะมีรสเลิศ มันจะมีรสแห่งธรรม รสแห่งธรรมมีการกระทำในหัวใจขึ้นมาอย่างนี้ ถ้ามันทำของมันได้ขึ้นมา นี่พึงธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ไง

มาวัดมาวาสร้างบุญกุศลของเรา มาสร้างบุญกุศลของเรา เราชวนชวาย ถ้าเราไม่ชวนชวายนะ กิเลสมันครอบงำอยู่แล้ว กิเลสมันครอบงำอยู่ กิเลสไม่ต้องไปบอกมัน มันครอบงำอยู่แล้ว เราเป็นคนดี เราเป็นคนประเสริฐ เราไม่ต้องทำอะไรเลย สุขยอด

สุขยอดมันก็สุขยอดนั่นแหละ ถ้ามีอำนาจวาสนา เขาสร้างของเขามันก็มีความสุขของเขา แต่เขาตายทั้งนั้นนะ แล้วเวลาตายขึ้นมา จิตทุกดวงทั้งทำความดีและความชั่วมา ถ้าสิ่งดีๆ กรรมดีเราใช้ไปหมดแล้วมันจะเหลืออะไร เวลาเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เวลาหมดอายุขัยแล้วไปไหน

เทวดา อินทร์ พรหมเขาให้พรกันนะ เวลาหมดอายุขัยบอกว่าให้ไปเกิดเป็นมนุษย์เกิดแล้วให้สร้างคุณงามความดี สร้างบุญกุศลขึ้นมาจะได้มาเกิดเป็นเทวดาอีก เขาอวยพรกันแค่นี้

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ อาศัยคุณงามความดีของเรา อาศัยทาน ศีล ภาวนาของเรา ต้องอาศัยคุณงามความดี ความดีของเราเป็นทางเดิน เป็นทางเดินถึงสิ้นสุดแห่ง

ทุกข์แล้วไม่ต้องไปเกิดที่ไหนทั้งสิ้น ไม่เกิดอีกแล้ว ไม่ต้องไปเกิดที่นั่นเพื่อทำประโยชน์ ไปต่อที่
นั่นๆ ไม่ต้อง ทำให้มันจบสิ้นเลย ถ้าทำให้จบสิ้นก็ต้องขวนขวายใช้ใหม่

ฉะนั้น เวลาให้ขวนขวาย เราต้องพยายามของเรา เราทำเพื่อประโยชน์กับเรานะ นี่ไง ฟัง
ธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ มาวัดมาวาก็ฟังธรรมเพื่อเหตุนี้ ถ้าฟังเพื่อเหตุนี้ พอมีศีลมีธรรมขึ้นมาในใจ ถ้า
คนมีศีลมีธรรมขึ้นมามันตรงต่อธรรม คิดอย่างไรพูดอย่างนั้น ทำอย่างไรก็พูดอย่างนั้น พูด
อย่างไรก็ทำอย่างนั้น

นี่โกหกมดเท็จไปทั่ว คนมีคุณธรรมได้อย่างไร เวลาศีล ๕ มันยังไม่มีเลย คนเราถ้ามอง
โกหกไปปดมดเท็จได้ จะทำความชั่วยิ่งกว่านี้ ไม่มีสิ่งใดทำไม่ได้เลย เพราะมันโกหกมดเท็จ ยิ่ง
โกหกไปแล้ว ยิ่งโกหกมดเท็จ มันถลาลึกไปแล้วมันขัดแย้งกันไปหมด

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีขัดไม่มีแย้งกัน ทาน ศีล ภาวนา เวลา
ภาวนาขึ้นไป โสคาปัตติมรรค โสคาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามิผล อนาคามิมรรค
อนาคามิผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล บุคคล ๔ กลุ่มจะส่งเสริมขึ้นไป แล้วถ้าส่งเสริมขึ้นไป ครู
บาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติ เราอยู่ในวงกรรมฐาน ถ้าใครมีคุณธรรม ใครมีศีล มีสมาธิ มี
ปัญญา เขาจะสงวนเวลาของเขาหนึ่ง สงวนความสงบสงัดของเขาหนึ่ง เพราะสิ่งนั้นมันเป็นเวที
เวทีที่จะประพฤติปฏิบัติ ความสงบสงัดอันนั้น ในการวิเวกอย่างนั้น แล้วชื่อสัตย์ชื่อตรงกับตน มี
สัตย์จะอยู่ตลอดเวลา คิดอย่างไร พูดอย่างนั้น ทำอย่างไร พูดอย่างนั้น นี่ไง มันชื่อสัตย์มันชื่อตรง
เพราะอะไร เพราะไม่สืลัพพตปรามาส

ถ้ามันยังไปปดมดเท็จ โกหกไปทั่ว มันจะมีความจริงมาจากไหนล่ะ มันไม่มีความจริงมา
จากใจของตน ใจของตนไม่มีความจริง ไม่มีอะไรเป็นสัตย์จะความจริงเลย ไม่มีสัตย์จะความจริง
แล้วสิ่งที่ได้มามันคืออะไรล่ะ แล้วลองถ้าทำอย่างนั้นได้มันทำได้ถลาลอดไป แล้วถลาลอดไป
เป็นอย่างนั้นหรือ พระพุทธศาสนาสอนอย่างนั้นหรือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน
อย่างนั้นหรือ

ศีล สมาธิ ปัญญา ศีลยังไม่มีเลย แล้วมันจะเอาสมาธิมาจากไหน สิ่งที่ได้มาๆ มันก็
จินตนาการมาทั้งนั้นนะ พูดไปแจ๊ๆ ตามแต่คำรับตำรา เวลาเขาคัดค้านขึ้นมา ก็บอกตำราว่าไว้
อย่างนั้น แล้วเอาความจริงไม่ได้ เอาความจริงไม่ได้เพราะมันไม่มีพื้นฐานมา

ถ้ามีพื้นฐานมา คนที่มีพื้นฐานมาของเขา เขาทำของเขาма เขามีอำนาจวาสนามา จิปาถะ
ภิญญา ถ้าจิตเขาสงบแล้วพิจารณาของเขาไป ถ้าเขาลิ้นกิเลสไปก็จบ แต่ถ้าลิ้นกิเลสไปมันต้องมี
อำนาจวาสนาสิ

คุณติ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระนางสิริมหามายา เวลาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาประสูติ ผันเห็นข้างเผือก โอ้โฮ! ข้างเผือกนะ มันมีแหวนมีทอง

ไปเปิดประวัติครูบาอาจารย์สิ แม่ผันเห็นทอง เห็นข้างเผือกทั้งนั้นเลย เอ็งมีอำนาจวาสนา
ขนาดนั้นเชียวหรือ

นี่ไง พุทธถึงคนที่มีอำนาจวาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระนางสิริมหามายา
ผันเลยนะ ผันเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาประสูติ ผัน ผันว่าข้างเผือกมาเข้าไปใน
พระครรภ์เลย คุณติ นั่นอำนาจวาสนาบารมีของเขา แต่เวลาเกิดมาแล้ว เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ

เวลาอ่านประวัติองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาท่านจะออกบวช โอ้โฮ! ละล้า
ละล้งๆ นางพิมพาก็นอนอยู่นั้น สามเณรราหูก็เพิ่งเกิด แล้วหัวใจของคนมันต้องพลัดพราก
โอ้ย! มันทุกข์ขนาดไหน แล้วออกไป ไปปฏิบัติ เบื้องหลังมันก็อยู่ข้างหลัง ความทุกข์ข้างหลัง
มันก็วิ่งตามมา ปัจจุบันนี้ก็ตกกระท้ำลำบาก เพราะออกมาจากกษัตริย์ ๖ ปี นี้คนมีอำนาจวาสนา
ขนาดนั้นนะ แล้วอย่างพวกเราละ

พวกเราทำคุณงามความดีของเรา เราทำคุณงามความดี สาวกสาวกจะมีตำรับตำราแล้ว
ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มีแล้ว ขวนขวายของเรา เคนจกรรม นั่งสมาธิ
ภาวนาเหนื่อยยาก ไปคูทิเบตสิ เวลาเขาจะไปแสวงบุญของเขา เขากราบไปเป็นร้อยๆ กิโล เขาทำ
ของเขาเพราะศรัทธาของเขาไง เขาออกไป นอนไปตลอดเส้นทาง นั่นเกิดจากอะไรละ เกิดจาก
หัวใจที่เขามั่นคง หัวใจที่เขาศรัทธา

เราเคนจกรรมสิ ทำไมเขาทำได้ คุณติ เพราะว่าจิตใจเขามั่นคง จิตใจเขามั่นคงใน
พระพุทธศาสนาใช่ไหม ไร่ไรก็เป็นชาวพุทธใช่ไหม เรามีเป้าหมายอยากจะไม่เกิดไข้ไหม เคน
จกรรม ๒ ที เมื่อย นั่งสมาธิหน่อย นอนดึกว่า...เอาเถอะ แล้วมันจะอยู่ที่นี้แหละ

แล้วตั้งใจทำอย่างนี้ ทำอย่างนี้แล้วมันเป็นการฝึกฝน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาแล้ว ท่านล้มลุกคลุกคลานมาแล้วท่านเห็นโทษของมัน เราจะมาประพฤติปฏิบัติของเรา เราจะเอาความจริงของเรา

เรามีครูบาอาจารย์เป็นแบบอย่างไง เวลามันทุกข์มันยาก เราปฏิบัติมาใหม่ๆ เราเอาหลวงปู่มันเป็นที่พักพิงตลอด เวลามันจะทุกข์มันจะยาก ความเพียรมันไม่ได้ขึ้นหรอก เพราะอ่านประวัติ หลวงปู่มัน เวลาหลวงตาท่านฟังหลวงปู่มันพูดทีไร หันหน้าเข้าข้างฝาร้องไห้ทุกที ไปไหนมีแต่คนไล่ เพราะเขาเห็นผ้าดำๆ แล้วเขากลับ เขาวิ่งหนีเลย มันจะมีใครมาอุปฐาก

กลัว เขายังกลัว เขาเห็นพระมาแปลกๆ ก็วิ่งหนีแล้ว เพราะมันยังไม่มีกรรมฐาน อย่าว่าแต่คนที่มาฟังเทศน์เลย ไกลเข้ามาเขาวิ่งหนีก่อนแล้ว แล้วคิดดูสิ คนเขาวิ่งหนี เขากลับว่าเป็นเสียเย็น กลัวเป็นผีเป็นสาว แล้วใครจะเข้ามาใกล้ แล้วคิดดู สมบุกสมบันมาขนาดนั้น แล้วความเพียรของเรา เดี๋ยวนี้ดูสิ มีแต่คนพะเน้าพะนอ มีแต่คนยกย่องสรรเสริญ กรรมฐานๆ แต่เดิมมันทุกข์มันยากมานะ นี่พูดถึงเวลาเปรียบเทียบ เวลาท่านเล่าของท่าน หลวงตาท่านร้องไห้ทุกที แล้วความเพียรของเรา ความวิริยะของเรามันได้ขึ้นท่านใหม่ ถ้าไม่ได้ขึ้น เอาอย่างนี้มากระตุ้น มาคินะ แล้วมันทำให้พยายามกระทำของเราขึ้นมา ทำขึ้นมาเป็นประโยชน์กับเรานะ

คนเราจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ เริ่มต้นใหม่ๆ อาจจะผิดพลาดบ้าง เพราะธรรมดาเราวางอารมณ์ไม่ถูกต้อง มันก็ออกนอกกลุ่มนอกทางเป็นธรรมดา แต่เราก็ชวนชวายของเรา เราก็ปฏิบัติของเรา ผิดถูกขึ้นมา เราก็ตรวจสอบของเราเพื่อประโยชน์กับเรานะ ทำจริงได้จริงขึ้นมา มันจะเป็นธรรมะของเรา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้มีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด เราก็จะแสวงหากันอยู่ที่นี่ แล้วถ้ามันเป็นความจริงของเรา เป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิจึง โอ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เชื่อตรงนี้ไง กาลามสูตรไม่เชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อสิ่งที่ประพฤติปฏิบัติแล้วเกิดขึ้นกลางหัวใจ เอวัง